

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Kfv.I.35.433/2022/3.

A tanács tagjai: Dr. Hajnal Péter a tanács elnöke;

Dr. Heinemann Csilla előadó bíró;

Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet bíró;

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit bíró;

Huszárné dr. Oláh Éva bíró

A felperes: Felperes1

Cím2

A felperes képviselője: dr. Szepesi Ügyvédi Iroda

Cím5, ügyintéző: benyújtó1 ügyvéd)

Az alperes: Alperes1

Cím1

Az alperes képviselője: név Ügyvédi Iroda

Cím4, ügyintéző: név ügyvéd)

A per tárgya: agrártámogatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes 16., 17. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Fővárosi Törvényszék 11.K.701.912/2022/13. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes kérelmének az elsőfokú hatóság 7125301/93/3/2021. számú határozatában részben helyt adott. A felperes fellebbezését elkésetten nyújtotta be. Az elkésett benyújtás miatt kimentési kérelmet terjesztett elő, melyben vis majorként arra hivatkozott, hogy az internet szolgáltató hibája miatt nem tette lehetővé az elektronikus kapcsolattartást.

[2] Az elsőfokú hatóság a 7125301/93/5/2021. számú végzésével a felperes igazolási kérelmét elutasította, 7125301/93/6/2021. számú végzésével pedig a fellebbezést visszautasította.

[3] Az elsőfokú végzések elleni fellebbezéseket az alperes az EUJF/4298-1/2021. számú egybefoglalt döntésében helybenhagyta. Hangsúlyozta a vis majorra hivatkozás tévességét és az igazolás kizártságát. Rámutatott továbbá az üzemzavar fogalom kapcsán a felperes téves jogszabályértelmezésére. Utalt arra is, hogy a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó

eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: tám. tv.) 4. § (2) bekezdése kizárja a méltányosság gyakorlását és mérlegelési lehetősége sem volt a hatóságnak.

A kereset és a védírat

[4] A felperes keresetében az alperes egybefoglalt döntésének megsemmisítését vagy hatályon kívül helyezését és támogatási jogosultsága megállapításával a hatóság támogatás megfizetésére való kötelezését kérte. Érvelése szerint az egybefoglalt döntés nem alkalmas joghatás kiváltására, mert azt az alperes postai úton közölte, az elektronikus ügyintézés és bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 2. § (1) bekezdése alapján kötelező elektronikus kapcsolattartás helyett. Ezen túlmenően az alperes másodfokú döntése meghozatalával túllépte a Támtv. 55. § (3) bekezdése szerinti 21 napos eljárási határidőt, a határidő kapcsán is köteles lenne az alperes az elsőfokú döntés felülvizsgálatára. Az elsőfokú határozat átvételével kapcsolatban fenntartotta fellebbezésében foglaltakat, továbbra is vis maiorra hivatkozott. Kifejtette, hogy nem látja összhangban állónak az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvénnyel a Támtv. rendelkezéseit. Hiányolta a tisztességes eljárást és előzetes döntéshozatali vagy alkotmánybírói eljárás kezdeményezését kérte.

[5] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte. Az alperesi döntés kézbesítése kapcsán hivatkozott a Kfv.V.35.073/2020/5. számú döntésre, mely kimondta, hogy nem sérül a jogorvoslati jog a szabályszerű kézbesítés hiányával abban az esetben, ha annak ellenére megvalósult a tudomásszerzés és gyakorolható a jogorvoslat.

Az elsőfokú bíróság döntése

[6] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét megalapozatlannak találta.

[7] A szabályszerűtlen kézbesítéssel kapcsolatban a következőket bírói gyakorlatra hivatkozva kifejtette, hogy nem minősül megsemmisítésre okot adó súlyos eljárási szabálysértésnek a nem szabályszerű kézbesítés útján megvalósult tudomásszerzés, ha az nem akadályozza a jogorvoslati jog gyakorlását. A felperes a postai úton történt kézbesítéstől számított 30 napos keresetindítási határidőn túl nyújtotta be keresetét, amit a bíróság nem értékelt elkésettnek, mivel a postai kézbesítés nem volt szabályszerű. A felperes bírósági jogorvoslati jog tehát nem csorbult a postai kézbesítéssel. Hangsúlyozta azt is, hogy a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 92. § (1) bekezdés a) pontja alapján az alperes egybefoglalt döntését csak abban az esetben lehetett volna „nem létezés” okán megsemmisíteni, ha a közlésre egyáltalán nem került sor és azt a felperes teljes egészében nem is ismeri, mert ebben az esetben lehetett volna arról beszélni, hogy a felperes szempontjából a döntés nem is létezik.

[8] Hasonlóképpen az ügyintézési késedelem is csak akkor tette volna szükségessé a Kp. 92. § (1) bekezdés b) pontja szerinti megsemmisítést, ha az kihatott volna az ügy érdemére, amire a felperes még csak nem is hivatkozott. Ezen túlmenően arra is rámutatott, hogy a felperes tévesen ítélte irányadónak az alperes másodfokú eljárására a Támtv. 55. § (3) bekezdésében előírt 21 napos eljárási határidőt, mert a fellebbezés elbírálására a Támtv. 57/A. § (4) bekezdése szerinti 60 napos határidő az irányadó. Az alperes alaposan és világosan kifejtette egybefoglalt döntésében, hogy az elsőfokú határozat közlésének időpontja a kézbesítési vélelem beálltának napja volt és világosan megmagyarázta, hogy a vis maior miatt nem hivatkozható jogintézmény a fellebbezési határidő elmulasztásakor. Rámutatott arra is, hogy a Támtv. 38. § (6) bekezdése mérlegelést és méltányosságot nem engedően kizárja az igazolás lehetőségét az eljárási cselekmények vonatkozásában. Tévesnek tartotta azt a felperesi álláspontot is, hogy a Támtv. 57/A. § (2a) bekezdésének rendelkezéséből 1 napos fellebbezési határidő következne. Iratellenesen sérelmezte továbbá a felperes, hogy elmaradt az elsőfokú határozat elleni fellebbezésében a Támtv. 55/A. § (10) bekezdése alapján előterjesztett kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmének elbírálása, miután a felperes fellebbezése nem tartalmazott ilyen kérelmet még jogszabályhelyre történő utalás szintjén sem.

[9] Végezetül alaptalan volt a felperesnek a Kfv.V.35.073/2020/5. számú kúriai ítélet részére való megküldésének hiányát kifogásoló kérelme, ugyanis a közigazgatási iratanyag mindvégig betekinthető volt, a kúriai gyakorlat pedig nem képezte a per tárgyát.

A felülvizsgálati kérelem

[10] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a), b), c), d) pontjára hivatkozással kérte. Álláspontja szerint a joggyakorlat egységének, továbbfejlesztésének biztosítása érdekében szükséges annak a jogkérdésnek az eldöntése, hogy szabályszerűnek minősül-e, joghatás kiváltására alkalmas-e az a határozat, amely sem a jogi képviseletet ellátó ügyvédi iroda, sem a jogi személy felperes hivatalos elektronikus címére megküldésre nem került, csupán postai úton került kézbesítették különösen a Kúria Kpkf.III.40.883/2021/3. számú határozatában rögzítettekre is figyelemmel. Ezen túlmenően a felvetett jogkérdés különleges súlya és társadalmi jelentősége is indokolja a felülvizsgálati kérelem befogadását, hiszen valamennyi peres felet érintő kérdés, hogy a részére megküldeni szándékozott irat joghatás kiváltására alkalmas-e, ha a közigazgatási döntés a hivatalos elektronikus címére megküldésre nem került. Hangsúlyozta, hogy a jogbiztonság az állam köteleességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előre láthatóak legyenek a norma címzettjei számára. Utalt arra is, hogy a Kúria a felmerült jogkérdésben még nem tett közzé ítélezési gyakorlatot. Azt is kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelmeit nem merítette ki, miután a felperes kereseti kérelme egyrészről az egybefoglalt döntés megsemmisítését, másrészről annak hatályon kívül helyezését kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[11] A felülvizsgálati kérelem befogadása nem indokolt.

[12] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és az – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[13] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítás

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[14] A felperes felülvizsgálati kérelmét a 2020. április 1. napjáig hatályos jogszabályi rendelkezésekre alapozta, azonban az általa megjelölt indokok az új rendelkezés alapján is beazonosíthatók voltak, így a Kúria megvizsgálta a befogadási okok alapján a kérelmét, de megállapította, hogy befogadás feltételei nem állnak fenn.

[15] A befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson jogegységi funkciót. Ebből következően a befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia. Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére való hivatkozás nem alapozza meg a befogadást.

[16] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása – a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont – érdekében a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős határozat olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének ezáltal a jogegység megbomlásának veszélye áll fenn. Adhat alapot a felülvizsgálatra az is, ha a jogerős határozat által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat ugyan kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására figyelemmel már nem támogatható.

[17] A Kúria megítélése szerint a felperes felülvizsgálati kérelme nem vet fel olyan, az ügy érdemét adó elvi jelentőségű jogkérdést, amellyel kapcsolatban a bírói gyakorlat ne lenne egységes, illetve nem valószínűsíthető, hogy jelen ügy kapcsán a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének a jogegység megbomlásának a veszélye állna fenn.

[18] A Kúria Kfv.I.35.516/2019/7. számú döntésének [20] pontja kifejtette, hogy „a határozat kézbesítése során megsértett hitelesítési előírások miatt magát a határozatot nem létezőnek kellene tekinteni, emiatt olyan lényeges alaki hiányosságban szenvedne, amely miatt joghatás kiváltására alkalmatlan lenne.” A Kúria továbbá utal az 1/2019. számú KMPJE jogegységi határozatra, mely szerint a közigazgatási döntés semmisségét az Ákr., valamint külön törvényben meghatározott semmisségi okok alapozzák meg, a semmisségi okok köre jogértelmezéssel nem bővíthető. A Kúria már hivatkozott döntésében kifejtette, hogy a döntés közlésének szabálytalansága nem azonos a közölt határozat semmisségével. A közigazgatási határozat meghozatala és annak közlése egymástól elkülönülő eljárási cselekmények. A Kúria Kpkf.IV.39.154/2022/2. számú végzésében kifejtette az 1/2019. számú KMJE határozatra történő hivatkozással, hogy amennyiben az ügyfél tudomást szerez a határozat tartalmáról és a keresetlevelét előterjeszti, a bíróság vizsgálhatja, hogy a joghatályos közlés elmaradása milyen módon érintette az ügyfél jogorvoslathoz és tisztességes eljáráshoz való jogát, valamint a jogbiztonság követelményét.

[19] Az elsőfokú bíróság a perben éppen ezen vizsgálat kapcsán rögzítette, hogy a felperes keresetlevelét nem tekintette elkésztetnek. Mindezekre tekintettel megállapítható, hogy nincs jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés, amely vonatkozásában a bírói gyakorlat ne lenne egységes.

[20] Társadalmi jelentőségre alapozott oknál fogva – Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont – a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor van helye, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt indokolt. E befogadási feltétel azt követeli meg, hogy a döntés a társadalom szélesebb körére jogi hatást gyakoroljon. Jelen ügy a jogalanyok széles körét sem közvetett, sem közvetlen módon nem érinti, rájuk semmilyen formában nincs kihatással. A Kúria továbbá nem észlelte a felülvizsgálati kérelemben foglalt jogkérdés tömeges számban történő

előfordulását sem, ezért a jelen ügyben hozott határozat kapcsán a társadalmi jelentőséget nem tartotta megállapíthatónak.

[21] A Kúria álláspontja szerint az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárása kezdeményezésének szükségessége sem merült fel, ennek hiányában a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ac) alpont alapján sem volt befogadható a felülvizsgálati kérelem.

[22] A felülvizsgálati bíróság kiemelten hangsúlyozza, hogy a befogadással érintett döntésben a jogorvoslati kérelem által taglalt jogszabálysértésekről nem foglalhat állást, arra ugyanis kizárólag a felülvizsgálati kérelmet érdemben elbíráló, az eljárást befejező ítéletében vagy végzésében kerülhet sor. Nem alapozta meg a felperes felülvizsgálati kérelem befogadását az a felperesi indok sem, hogy az elsőfokú bíróság nem merítette ki kereseti kérelmét, tekintettel arra, hogy ez a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja értelmében eljárási jogszabálysértés, amely kapcsán a felperest külön indokolási kötelezettség terheli, amelynek azonban nem tett eleget. Nem jelölte meg, hogy melyek voltak azok a kereseti kérelmei, amelynek figyelmen kívül hagyásával döntött az elsőfokú bíróság. A felperes által hivatkozott Kpkf. III. 40.883/2021. számú döntés a jegyző alperesként való perbeállása kapcsán foglalt állást, ami a perbeli ügyben kérdésként fel sem merült.

[23] A Kúria megítélése szerint a felülvizsgálati kérelem felsőbb bírósági iránymutatást igénylő kérdést nem vetett fel, ezért a Kúria a rendkívüli jogorvoslati eljárásnak minősülő felülvizsgálati eljárás lefolytatására nem látott indokot, a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján megtagadta.

A döntés elvi tartalma

[24] *A Kúria által korábban még nem vizsgált jogkérdés hiányában felülvizsgálati eljárás lefolytatásának nincs helye. A felülvizsgálati kérelem befogadhatóságáról való döntés során a Kúria nem végezheti el a támadott jogerős ítélet érdemi felülvizsgálatát.*

Záró rész

[25] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdése a) pontja alapján illetékmentes, ezért a Kúriának az illeték megfizetéséről rendelkeznie nem kellett.

[26] A Kúria felülvizsgálati kérelem befogadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül határozott.

[27] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2022. november 23.

Dr. Hajnal Péter s.k. Dr. Heinemann Csilla s.k. Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k.

Huszárné dr. Oláh Éva s.k.

bíró

bíró